Exempel på riskklassning av huvudkontor

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På den här sidan hittar du exempel på hur du kan använda den nya riskklassningsmodellen för att beräkna kontrollfrekvenser för några olika exempelverksamheter inom inriktning Huvudkontor.

Exempel 1 – Stor kedja med livsmedelsbutiker

Butikskedjan består av mer än tusen livsmedelsbutiker. Huvudkontoret för butikskedjan köper in livsmedel som ska säljas i butikerna, som hör till kedjan. Vissa av livsmedlen importeras. Förutom livsmedel importeras också material avsedda att komma i kontakt med livsmedel, till exempel köksredskap, som ska säljas i butikerna.

Butikskedjan säljer ett hundratal olika livsmedel med egna varumärken, där huvudkontoret tar fram specifikationer för tillverkningen samt märkningen till förpackningarna. Huvudkontoret tar också fram recept och märkning för livsmedel som ska tillagas i butikerna, samt texten till etiketter och skyltar som ska användas i butikerna.

Butikerna i kedjan hanterar bland annat oförpackade livsmedel och kylvaror. Huvudkontoret tar fram hanteringsrutiner/egenkontroll för butikerna.

Företaget bedriver också lagring och transport av varorna och huvudkontoret styr distributionen - håller koll på vilka varor som finns var och vart de ska transporteras.

Antalet butiker i kedjan som huvudkontoret styr över samt antalet livsmedel man låter tillverka är över 500 enheter.

Omfattning

Omfattningen ska anges i måttet *enheter*, och som enheter räknas såväl antalet butiker i kedjan som antalet olika slags livsmedel som man låter tillverka. I det här exemplet är summan över 500 och verksamhetens omfattning är därför *Stor*.

Aktiviteter

Verksamheten har huvudaktiviteterna:

- *Inköp (2p)*
  Inköp av livsmedel, val av varor och leverantörer.
- *Styrning av tillverkning och livsmedelssäkerhetsavtal (2p)*
  Specifikationer tas fram för tillverkning av livsmedel, samt avtal med företag om att utföra tillverkningen.
- *Styrning av livsmedelshantering (2p)*
  Rutiner och egenkontroll för butikerna.
- *Styrning av distribution (2p)*
  Rutiner och spårbarhet vid lagring och transport.
- *Import av kontaktmaterial (4p)*
  Import av bland annat köksredskap från tredje land.
- *Utformning av märkning för konsumentförpackningar (3p)*
  Tar fram märkning för legotillverkade livsmedel och för livsmedel som förpackas i butikerna.
- *Utformning av övrig livsmedelsinformation (3p)*
  Texter till skyltar och menyer.

Utöver dessa utförs även följande aktiviteter i verksamheten:

- *Import från tredje land (2p)*
  Inköp av livsmedel från leverantörer utanför EU/EES.
- *Inköp av konsumentförpackade livsmedel från andra EU-länder (1p)*
  Livsmedel som är konsumentförpackade köps från leverantörer i andra EU-länder och/eller länder

med EES-avtal.
- *Inköp av fröer avsedda för groddning (1p)*
  Inköp av fröer/bönor som enligt märkningen är avsedda för groddning, som ska säljas i butikerna.
- *Distansförsäljning (2p)*
  Huvudkontoret har en webbplats där man kan beställa livsmedel.

Inga andra aktiviteter är aktuella för exempelverksamheten och summan av aktiviteternas kontrollpoäng är 24 poäng.

Produktgrupper

Eftersom verksamheten har aktiviteterna *Import från tredje land, Inköp av konsumentförpackade livsmedel från andra EU-länder,* och *Utformning av märkning för konsumentförpackningar* är det aktuellt att välja produktgrupper. I det här exemplet förekommer import, införsel och utformning av märkning för flera av produktgrupperna:

- *Livsmedel för känsliga konsumentgrupper (4p)*
  Huvudkontoret har till exempel glutenfria livsmedel och barnmat i eget varumärke, som man utformar märkning för.
- *Livsmedel med skyddade beteckningar (2p)*
  Huvudkontoret har till exempel falukorv i eget varumärke, som man utformar märkning för.
- *Livsmedel som omfattas av varustandarder eller handelsnormer (2p)*
  Huvudkontoret har till exempel mjölk i eget varumärke, som man utformar märkning för.
- *Stärkelserika livsmedel som upphettas (3p)*
  Huvudkontoret har till exempel chips och kaffe i eget varumärke, som man utformar märkning för.

Inga andra produktgrupper är aktuella för exempelverksamheten och den totala kontrollpoängen från aktiviteter och produktgrupper är 35 poäng.

Resultat

Verksamhetens omfattning har bedömts som *Stor* vilket tillsammans med 35 kontrollpoäng ger riskklassen HK7, vilket är den högsta riskklassen för huvudkontor.

Huvudkontoret i exemplet får kontrollfrekvensen 25 kontroller per 5 år, eller i genomsnitt 5 kontroller per år.

Denna frekvens kan sedan reduceras om någon av grunderna *God efterlevnad* och/eller *Tredjepartscertifiering* är uppfyllda.

Läs mer här:

Beräkning av riskklasser och kontrollfrekvenser för huvudkontor

Exempel 2 – Butikskedja med annat huvudsakligt sortiment än livsmedel

Exempelkedjan består av ett 50-tal butiker. De säljer heminredning inklusive köksutrustning. Huvudkontoret för butikskedjan köper in livsmedel som ska säljas i butikerna, som hör till kedjan. Vissa livsmedel köps in från leverantörer i andra EU-länder, till exempel olivolja från Italien och torkade örtkryddor från Frankrike. Material avsedda att komma i kontakt med livsmedel köps bara in från leverantörer i Sverige och övriga EU.

Butikskedjan säljer inga livsmedel med egna varumärken, eller andra livsmedel där huvudkontoret tar fram märkningen till förpackningarna. Huvudkontoret tar inte heller fram någon annan livsmedelsinformation.

Butikerna i kedjan hanterar endast färdigförpackade livsmedel. Inga kyl- eller frysvaror finns i sortimentet. Därmed har huvudkontoret bedömt att de inte behöver ta fram hanteringsrutiner/egenkontroll för butikerna.

Företaget har ingen egen distribution av livsmedel. Transport och lagring ombesörjs av leverantörerna.

Omfattning

Omfattningen ska anges i måttet *enheter.* I det här exemplet ligger antalet enheter i intervallet 11-100 och verksamhetens omfattning är därför *Liten*.

Aktiviteter

Verksamheten har en huvudaktivitet:

- *Inköp (2p)*
  Inköp av livsmedel, val av varor och leverantörer.

Utöver dessa utförs även följande aktivitet i verksamheten:

- *Inköp av konsumentförpackade livsmedel från andra EU-länder (1p)*
  Livsmedel som är konsumentförpackade köps från leverantörer i andra EU-länder och/eller länder med EES-avtal.

Inga andra aktiviteter är aktuella för exempelverksamheten och summan av aktiviteternas kontrollpoäng är 3 poäng.

Produktgrupper

Eftersom verksamheten har aktiviteten *Inköp av konsumentförpackade livsmedel från andra EU-länder* är det aktuellt att välja produktgrupper. I det här exemplet förekommer en produktgrupp:

- *Livsmedel som omfattas av varustandarder eller handelsnormer (2p)*
  Huvudkontoret köper in olivolja från andra EU-länder.

Inga andra produktgrupper är aktuella för exempelverksamheten och den totala kontrollpoängen från aktiviteter och produktgrupper är 5 poäng.

Resultat

Verksamhetens omfattning har bedömts som *Liten* vilket tillsammans med 5 kontrollpoäng ger riskklassen HK2.

Huvudkontoret i exemplet får kontrollfrekvensen 2 kontroller per 5 år.

Denna frekvens kan sedan reduceras om någon av grunderna *God efterlevnad* och/eller *Tredjepartscertifiering* är uppfyllda. Om båda kriterierna är uppfyllda kan kontrollfrekvensen ändå bara reduceras i ett steg, eftersom 1 kontroll per 5 år är den lägsta kontrollfrekvensen för inriktningen.

Läs mer här:

Beräkning av riskklasser och kontrollfrekvenser för huvudkontor

Exempel 3 – Kommunal kostenhet

Kostenheten i det här exemplet är en administrativ enhet som tar fram matsedlar för och upphandlar livsmedel till kommunens 30 tillagningskök och lika många mottagningskök. Alla livsmedel köps in från svenska leverantörer. Kostenheten tar också fram hanteringsrutiner/egenkontroll för köken. Kommunen har inga kök som tillverkar matlådor med fullständig märkning.

Omfattning

Omfattningen ska anges i måttet *enheter*, och i det här exemplet är summan 60. Verksamhetens omfattning är därför *Liten*.

Aktiviteter

Verksamheten har huvudaktiviteterna:

- *Inköp (2p)*
  Inköp av livsmedel, val av varor och leverantörer.
- *Styrning av livsmedelshantering (2p)*
  Rutiner och egenkontroll för köken.
- *Utformning av övrig livsmedelsinformation (3p)*
  Texter till menyer/matsedel och till märkning av kantiner med mera som ska levereras ut från tillagningsköken.

Inga andra aktiviteter är aktuella för exempelverksamheten och summan av aktiviteternas kontrollpoäng är 7 poäng.

Produktgrupper

Verksamheten har inte några aktiviteter som gör det aktuellt att välja produktgrupper.

Resultat

Verksamhetens omfattning har bedömts som *Liten* vilket tillsammans med 7 kontrollpoäng ger riskklassen HK3.

Huvudkontoret i exemplet får kontrollfrekvensen 5 kontroller per 5 år, eller i genomsnitt 1 kontroll per år.

Denna frekvens kan sedan reduceras om någon av grunderna *God efterlevnad* och/eller *Tredjepartscertifiering* är uppfyllda.

Läs mer här:

Beräkning av riskklasser och kontrollfrekvenser för huvudkontor

Exempel 4 – Kosttillskottsverksamhet med egna varumärken till slutkonsument

Ett företaget låter tillverka tre olika kosttillskott i eget varumärke. Dessutom köper de in ett par olika produkter i andra varumärken från företag inom EU. De säljer kosttillskott till slutkonsumenter via e-handel.

Företaget bedriver endast kontorsverksamhet: produkterna tillverkas, lagerhålls och distribueras av andra företag.

Omfattning

Omfattningen ska anges i måttet *enheter*, och i det här exemplet motsvarar det antalet olika produkter som tillverkas i eget varumärke, nämligen 3. Verksamhetens omfattning är därför *Mikro*.

Aktiviteter

Verksamheten har huvudaktiviteterna:

- *Inköp (2p)*
  Inköp av livsmedel, val av varor och leverantörer.
- *Styrning /upphandling av tillverkning (2p)*
  Specifikationer tas fram för tillverkning av livsmedel, samt avtal med företag om att utföra tillverkningen.
- *Utformning av märkning för konsumentförpackningar (3p)*
  Tar fram märkning för legotillverkade livsmedel.
- *Utformning av övrig livsmedelsinformation (3p)*
  Tar fram texter till webbshopen.

Utöver dessa utförs även följande aktivitet i verksamheten:

- *Inköp av konsumentförpackade livsmedel från andra EU-länder (1p)*
  Livsmedel som är konsumentförpackade köps från leverantörer i andra EU-länder och/eller länder med EES-avtal.
- *Distansförsäljning (2p)*
  Huvudkontoret har en webbplats där man kan beställa livsmedel.

Inga andra aktiviteter är aktuella för exempelverksamheten och summan av aktiviteternas kontrollpoäng är 13 poäng.

Produktgrupper

Eftersom verksamheten har aktiviteterna Inköp av konsumentförpackade livsmedel från andra EU-länder och Utformning av märkning för konsumentförpackningar är det aktuellt att välja produktgrupper. I det här exemplet är följande produktgrupper aktuella:

- *Kosttillskott (4p)*
  Huvudkontoret har kosttillskott i eget varumärke, som man utformar märkning för.

- *Livsmedel med närings-/hälsopåståenden (2p)*
  För produkterna i eget varumärke, som man utformar märkning för, finns även hälsopåståenden.

Inga andra produktgrupper är aktuella för exempelverksamheten och den totala kontrollpoängen från aktiviteter och produktgrupper är 19 poäng.

Resultat

Verksamhetens omfattning har bedömts som *Mikro* vilket tillsammans med 19 kontrollpoäng ger riskklassen HK3.

Huvudkontoret i exemplet får kontrollfrekvensen 5 kontroller per 5 år, eller i genomsnitt 1 kontroll per år.

Denna frekvens kan sedan reduceras om någon av grunderna *God efterlevnad* och/eller *Tredjepartscertifiering* är uppfyllda.

Läs mer här:

Beräkning av riskklasser och kontrollfrekvenser för huvudkontor

Senast uppdaterad 27 augusti 2024 Ansvarig grupp SV_KL